
Ještě jedno zlaté vejce

Ještě jedno zlaté vejce

Ekonom | 23.10.2008 | rubrika: Politika & byznys | strana: 38 | autor: Adam Junek

U bezcenné pohledávky za bývalým papírenským kolosem se našla mnohamiliardová žaloba.

POHLEDÁVKY ČKA

Skříňně loni zaniklé České konsolidační agentury (ČKA), která spravovala pro stát špatné pohledávky vyvedené z českých bank, měly být bezmála prázdné. Jak se však ukazuje, zbývají v nich ještě zajímaví kostlivci. A dokonce zdánlivě i ještě jedno zlaté vejce.

Když ČKA končila, převáděla na Ministerstvo financí takzvaná zbytková aktiva. V těch byly strategické pohledávky či podíly, které státu zajišťují kontrolu například nad semtínskou Explosií, a pak pohledávky, které měly být v zásadě bezcenné. Vše, co mělo nějakou hodnotu, měla ČKA prodat v uplynulých letech ať už v balících nebo jednotlivě.

Nyní tedy ministerstvo vyhlásilo tendr na zdánlivě bezcennou pohledávku za ostravskou společností ICEC Holding. A přišlo překvapení. »Najednou se přihlásilo čtrnáct zájemců, což nikdo nečekal,« říká Radek Šnábl, ředitel odboru, který řeší zbytkovou agendu ČKA a mezinárodní arbitráže.

Cenné pohledávky bez ceny Ministerstvo eviduje za bývalým papírenským gigantom dvě pohledávky. Jedna je půlmiliardová a druhá má nominální hodnotu 250 milionů korun. Obě jsou provázané – pohledávka za 250 milionů je vlastně směnka, která měla částečně řešit půlmiliardový dluh.

Po soudních sporech, které vedla ještě ČKA, je právně uznán právě čtvrtmiliardový dluh, takže ministerstvo mohlo požádat o jeho vyrovnání v rámci exekuce. Jak ale potvrdil exekutor, ve společnosti ICEC Holding není ani koruna.

Zdálo by se tedy, že pohledávka je bezmála bezcenná. Proč tedy takový zájem?

»Ačkoliv společnost nemá vůbec žádné peníze, vede velký spor. Její akcionáři totiž financují žalobu vůči Československé obchodní bance (ČSOB) v hodnotě dvanácti miliard. A ČSOB ji vykazuje jako závažný spor ve své výroční zprávě,« sdělil Šnábl s tím, že právě proto byl tendr zrušen. Mimo jiné z toho důvodu, aby nedal největší české bance podle aktiv možnost koupit si pohledávku přes nějakou účelovou společnost.

Spor za dvanáct miliard míří podle zjištění týdeníku Ekonom do hluboké historie, ještě ke smlouvám mezi ICEC Holdingem a Investiční a Poštovní bankou. Tu po nucené správě v roce 2000 převzala právě ČSOB. Ač smlouva pochází zhruba z roku 1998, žaloba byla podána teprve nedávno, počátkem roku 2007.

Dědictví po bývalém magnátovi Podle Obchodního rejstříku je jediným akcionářem ICEC Holdingu společnost Starfish Limited, která má sídlo v daňovém ráji na britském ostrově Man. Předtím ovládala padlé papírenské impérium další skořápková firma se stejným sídlem – Portmanteau Limited. Kdo přesně za firmami stojí, není možné zjistit.

Původním majitelem holdingu byl známý ostravský podnikatel Jaroslav Dostál. Doba jeho největší slávy se datuje do devadesátých let. Tehdy figuroval dokonce v žebříčcích nejbohatších Čechů. Do jeho konglomerátu patřila asi dvacítko firem sdružená v holdingu ICEC, figuroval také v Litovelských strojírnách. Hovořilo se o něm jako o »papírovém knížeti«.

Ve svém portfoliu se mohl pochlubit papírenskými firmami Marpa, Alfa Papír, Papcel nebo Kappa Karton Morava.

Koncem devadesátých let se odhadovala hodnota jeho holdingu až na dvě a půl miliardy korun. Jak ovšem píše tehdejší Ostravský Týdeník, »přesněji se to nedá určit, neboť kolos ICEC se průběžně mění – firmy jdou do konkurzu či likvidace, vznikají nové a majetek se různě přelévá«. V době největšího rozkvětu měl Dostál aktivity i v zahraničí – na Slovensku, Ukrajině, v Bělorusku či ve Slovinsku. Svého jmění využíval také k rozvoji sportu, byl šéfem basketbalového klubu ICEC Opava.

Papírenský kníže Dostál, který by letos oslavil 62. narozeniny, nedávno zemřel. Ministerstvo financí se paradoxně díky pohledávce za čtvrt miliardy stalo účastníkem dědického řízení.

Dostálový úzké vazby na IPB jsou zřejmé při prohlédnutí záznamů Obchodního rejstříku. Na počátku devadesátých let totiž její předchůdkyně – Investiční banka – figurovala v některých jeho firmách jako spolumajitelka.

Dluh krytý státní zárukou Důvodem, proč ministerstvo stáhlo pohledávku z prodeje, však může být něco zcela jiného než obava, že by si ji přes prostředníka koupila ČSOB.

Spor s holdingem ICEC totiž připomíná proslulé spory okolo takzvaných Nemethových směnek, jimiž se několik dlužníků pokusilo započítat pohledávky u IPB. České soudy se spory právníka Věslava Nemetha, který tvrdí, že má za bývalou IPB miliardové pohledávky, zabývají dodnes.

Podobně se ICEC podle zjištění týdeníku Ekonom pokusil pohledávku v ČKA započítat již třemi předešlými spory s bankou. Soudy jeho nároky ale postupně zamítaly. Dvanáctimiliardová pře je tak dalším z pokusů, jak si pohledávky

započítat. »ČSOB jednak pohledávku neuznává, a navíc ji vzhledem k tomu, že směřuje až k roku 1998, považuje minimálně za promlčenou.« řekl týdeníku Ekonom zdroj z blízkosti banky.

Ve své výroční zprávě banka pohledávku vykazuje s poznámkou, že je kryta státními zárukami. Ty dostala ČSOB při přebírání IPB. Centrální banka se tehdy zaručila propláčet neevidované pohledávky z padlé banky v jejich plné výši. A centrální bance za tuto záruku ručí Ministerstvo financí.

Kdyby tedy ministerstvo pohledávku prodalo a ČSOB zcela teoreticky u soudů neuspěla, zbavilo by se ministerstvo v zásadě pohledávky samo za sebou.

Kampus zachráněn Ministerstvo financí se nedávno úspěšně zhostilo dalšího dědictví po ČKA. A to kauzy Vodní stavby, při níž hrozilo, že by o svůj kampus přišla Univerzita Karlova, uvedly Hospodářské noviny.

Agentura měla za firmou pohledávky, a přestože Karlova univerzita kampus koupila, koleje v pražské Hostivaři byly zahrnuty do konkurzní podstaty. Ministerstvu se nakonec podařil obchod – stát se vzdal svých pohledávek výměnou za vyjmutí kolejí z konkurzu.

»Hrozilo velké nebezpečí, které by mohlo mít i právní dohru pro vedení univerzity. Oni si neověřili, komu ty stamiliony za koleje patří, a dokonce nebyli ani přihlášení do konkurzu,« řekl Šnábl.

Po konsolidační agentuře zbyly ministerstvu ještě další spory. Nejznámější a mediálně nejpropíranější jsou takzvané pohledávky s právní vadou, o něž se agentura soudila s ČSOB. Původně se spory vyčíslovaly v řádech miliard korun. Týdeník Ekonom má informace, že dnes jde zhruba o 900 milionů korun. Za sumou přitom stojí především dvě sporné pohledávky a u dalších sporů jde o »drobné milionové částky«.

Miliardový spor na léta Největší pří, která pochází z dob očišťování českého bankovního sektoru, tak zůstává arbitráž s ČSOB, vedená u arbitrážního soudu v Paříži.

Banka tam loni v červnu zažalovala ministerstvo o 1,7 miliardy korun kvůli pohledávce s právní vadou za společností J. Ring. Ministerstvo kontrovalo o měsíc později protižalobou o nejméně 26,7 miliardy korun. O tolik se měla ČSOB obohatit na úkor státu při přebírání IPB. Sumu ministerstvo ještě navýší, a to asi na 34 miliard. Taková částka totiž vyplynula ze smírného řešení sporů s původním investorem IPB – japonskou finanční skupinou Nomura.

Miliardová arbitráž se určitě ještě roky povleče. Strany sporu se nebyly nejdřív schopny dohodnout ani na členech tribunálu. Každá z nich má totiž právo nominovat jednoho, a ti si zvolí svého předsedu. To se povedlo až zkraje tohoto roku a v květnu arbitři nastavili časový plán jednotlivých podání.

Ústní jednání, které se kvůli úsporám povede v Praze, je naplánováno až na květen roku 2010. Ač to vypadá, že vše postupuje pomalu, podle odborníků na arbitrážní spory jde o v zásadě rychlou arbitráž. *

12 miliard korun O takovou částku se soudí ICEC Holding s bankovním domem ČSOB.